

Laura Lippman

Als ik aan je denk

Wat is de waarheid – en wil Luisa Brant die wel weten?

ISBN 978-90-225-8077-6

ISBN 978-94-023-0900-3 (e-book)

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Wilde Lake*

Oorspronkelijke uitgever: William Morrow, an imprint of HarperCollins Publishers

Vertaling: Mariëtte van Gelder

Omslagontwerp: bij Barbara

Omslagbeeld: Trevillion Images

Zetwerk: ZetSpiegel, Best

© 2016 Laura Lippman

Nederlandstalige uitgave © 2017 Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Published by arrangement with Lennart Sane Agency AB.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ter nagedachtenis aan Theo Lippman Jr., 1929-2014

Deel I

Toen mijn broer achttien was, brak hij zijn arm bij een ongeluk dat een andere jongen het leven kostte. Ik zou graag willen zeggen dat we rouwden om de gestorven jongen, maar dat deden we niet. Hij was degene met moord in zijn hart en inderdaad, die nacht kwam de dood hem halen. Gek, hoe dat werkt.

Het gebeurde bij het meer. Wilde Lake. Niet naar Oscar vernoemd, maar naar Frazar B. *Wie?* zul je waarschijnlijk vragen. Ik moest het zelf opzoeken, en ik kom hiervandaan. Frazar Bullard Wilde was de directeur van Connecticut General, een verzekeringsmaatschappij. Toen trouwe klant Jim Rouse in de jaren zestig besloot dat hij een utopische stad wilde bouwen op landbouwgrond in Maryland, tussen Baltimore en Washington DC in, wilde Connecticut General die wel financieren, mits Rouse de grond op slinkse wijze kocht, kavel voor kavel, om de prijs niet op te drijven. Rouse was een goed mens; hij ging naar de kerk, was bescheiden, gaf niets om persoonlijk gewin en paste goed op het geld van zijn bedrijf. Toch begon Columbia in Maryland, het egalitaire experiment dat hij vermoedelijk als zijn belangrijkste nalatenschap beschouwde, met list en bedrog.

Nogmaals: gek, hoe dat werkt.

Frazars beloning was het meer. Het meer en, een jaar later, het 'dorp' eromheen. Wilde Lake, kunstmatig, ingedamd, was het tegendeel van wild, zelfs toen honderden scholieren zich aan de zuidoostkant verzamelden om te vieren dat ze hun diploma van Wilde Lake High School

hadden gehaald. Het was 18 juni 1980. Zij waren achttien jaar oud, het meer was veertien jaar oud en Columbia was dertien jaar oud. Het feest verliep zo goed als je kunt verwachten van een tienerfeest zonder toezicht, en in elk geval bleef een aantal ouderlijke huizen gevrijwaard van de rotzooi, het braaksel en het bloed. Dit buitenfeest was een traditie, voor zover zo'n jonge, rauwe voorstad op tradities kon bogen. In de nacht na de diploma-uitreiking hingen de geslaagden tot het ochtendgloren de beest uit. Waar ze terecht kwamen, kon wisselen, maar ze begonnen altijd aan het meer.

Toen AJ tegen onze vader zei dat hij mee wilde doen aan dit jaarlijkse ritueel, voelde onze vader zich verscheurd. Hij wilde niet dat AJ een buitenbeentje zou zijn, maar hij gruwde echt van die tienerneiging om te 'dobberen', zoals hij het noemde, zonder een duidelijk einddoel of plan. En er was geen ontkomen aan het feit dat AJ de zoon was van Andrew Jackson Brant, de hoofdofficier van justitie van Howard County. Het zou groot nieuws zijn als AJ junior werd aangehouden wegens het roken van wiet of het drinken van alcohol. Het zou zijn leven niet hebben verwoest, zoals tegenwoordig, nu je verplicht van school wordt gestuurd en er strafrechtlijnen zijn. Als de politie was langsgeslagen, hadden ze waarschijnlijk hun zaklampen op AJ en zijn vrienden gericht, hun clandestiene waren in beslag genomen, zich ervan verzekerd dat er niemand dronken achter het stuur kroop en iedereen naar huis gestuurd. Hinderlijk, gênant, meer niet. Verder reikte de fantasie van mijn vader niet in juni 1980, als het om zijn enige zoon ging.

Maar hij was een billijk man, die altijd openstond voor een redelijke discussie en ons aanmoedigde te pleiten voor de dingen die we wilden, zoals later naar bed gaan, de auto lenen of een eigen telefoonaansluiting. Een paar dagen voor de diploma-uitreiking ging AJ dus met zijn vader om de tafel zitten en zei tegen hem – zonder iets te vragen – dat zijn groep van plan was de hele nacht buiten te blijven en dan te gaan pitten bij zijn vriend Bash, die met zijn ouders in een gerenoveerde boerderij woonde op wat toen als 'het platteland' werd beschouwd. Bovendien, zei AJ, had hun vriendin Ariel, een van de twee

meisjes in de groep en veruit de verstandigste, aangeboden de Bob te zijn, al geloof ik niet dat die term toen al in zwang was. Ik denk dat er nog niet eens een woord voor was, in 1980.

‘Ik ben achttien,’ begon AJ waardig, alsof hij het tegen een recht-bankjury had. ‘Geboren in 1962.’

‘Ik weet het,’ zei onze vader droog. ‘Ik was erbij.’

En ik was bij die discussie, in onze woonkamer. Ik deed alsof ik de avondkrant las, de *Beacon-Light*, terwijl ik naar het gesprek van mijn vader en mijn broer luisterde. Ik was acht jaar jonger dan AJ en moest nog veel leren over het veroveren van privileges. Mijn eindexamen mocht dan nog twee hele presidentiële ambtstermijnen in de toekomst liggen (verkiezingen waren altijd een referentiekader in ons politiek ingestelde huishouden), ik wilde beslagen ten ijs komen wanneer ik moest pleiten voor wat er ook maar cool mocht zijn wanneer mijn avond eindelijk aanbrak.

‘Volgens de wet mag ik bier en wijn drinken, maar ik zal eerlijk tegen je zijn: misschien drinken we ook wel andere dingen als die worden aangeboden. Het lijkt me niet meer dan redelijk. Als we in, laten we zeggen, Wisconsin woonden, mocht ik vanaf mijn achttiende ook drinken wat ik wilde.’

‘Mijn werk,’ zei onze vader, ‘is het handhaven van de wetten in déze staat.’

‘Wil je me verbieden erheen te gaan?’

‘Nee. Je mag erheen. En je mag de hele nacht wegblijven. Maar ik verzoek je dringend je aan de wet te houden, AJ. Wat je ook doet, ik reken erop dat je je gezond verstand gebruikt. Je moet begrijpen dat je geen voorkeursbehandeling krijgt als je je in de nesten werkt.’

‘Ik heb nooit een voorkeursbehandeling gekregen,’ zei AJ.

Hoewel het niet aan hem lag, hield AJ zich uiteindelijk aan de letter van de wet. Hij bracht het grootste deel van de nacht door op de spoedeisende hulp van Howard County Hospital, waar ze trouwens wel bloed van hem afnamen om op alcohol en drugs te testen, nu ik erover nadenk. PCP was destijds een grote zorg. Waarschijnlijk dachten ze dat mijn broer over bovenmenselijke krachten beschikte, in

aanmerking genomen wat hij had gedaan, maar hij had niet meer dan een slokje bier kunnen nemen voordat het gedoe begon.

De avond was begonnen in de aula van Wilde Lake High School. Er waren meer dan driehonderd leerlingen geslaagd, dus de eindexamenkandidaten hadden maar twee toegangskaartjes voor familie gekregen, wat pech was voor andere gezinnen, maar niet voor het onze, met alleen mijn vader en mij. En ik had mijn kaartje met alle plezier weggegeven, als het had gemogen. Ik viel minstens drie keer in slaap. De ceremoniemeester begon met de mededeling dat niemand zich zou herinneren wie er bij deze plechtigheid had gesproken, en ik denk dat hij gelijk had. Hij zei schertsend dat ze nu al beroemd waren: deze toekomstige studenten waren gefotografeerd voor een omslagartikel in het tijdschrift *Life*; AJ en zijn vrienden stonden vooraan in het midden op de foto. Toen werd de eindeloze lijst namen opgelezen, die nog langer werd door ouders die zich niets aantrokken van het verbod op klappen en juichen voor afzonderlijke geslaagden. AJ kreeg het meeste applaus, maar niet van mijn vader en mij, dienstkloppers die we waren.

Toen het eindelijk klaar was, gaven we AJ een hand en gingen naar huis met zijn opgevouwen toga en baret. AJ ging weg met zijn groep, die in alle opzichten gemengd was: jongens en meiden, zwart, wit en Aziatisch, toneelgekken en sportjongens. AJ was de lijm, degene die ze allemaal bij elkaar had gebracht: een goede sporter, een getalenteerd zanger en acteur en een uitmuntende leerling. Davey en Bash waren ook topsporters, en Davey trok de aandacht van professionele baseballscouts, al wilde hij per se eerst een opleiding volgen. Lynne had op olympisch niveau kunnen turnen, maar ze was lui en vond het genoeg om de ster van de cheerleaders te zijn. Ariel en Noel kregen de smeugste rollen in de schooltoneelstukken. Niet noodzakelijkerwijs de hoofdrollen, maar de rollen die hun de kans boden de opvallendste, meest memorabele voorstelling te geven. AJ zou naar Yale gaan, de universiteit van onze vader. Davey had een beurs voor Stanford gekregen. Noel en Ariel gingen naar Northwestern, Lynne naar Penn State en Bash had iedereen verrast door een National Merit-beurs te

winnen, waarmee hij naar Trinity University in San Antonio ging, waar hij niet van plan was een sport te gaan doen. Ze hadden veel te vieren. Ze wipten de dop van hun eerste biertje, in hun nopjes, en proostten. ‘Het leven is een banket,’ zei Ariel lijkig, een regel citerend uit *Mame*, de schoolmusical. (Zij was Agnes Gooch geweest, niet Mame, maar ze had de hoofdrolspelers in de schaduw gesteld.) ‘En de meeste arme donders...’

Op dat moment kwamen de gebroeders Flood het parkeerterrein op gereden.

‘Het ging heel snel allemaal,’ zei AJ wanneer hij het verhaal moest vertellen, en dat moest hij vaak, die zomer. Zijn vrienden en hij beschouwden de gebroeders Flood niet als een bedreiging, al waren ze niet op hun plaats tussen een massa scholieren. De broers hadden de reputatie vechtersbazen te zijn, maar ze waren niet angstaanjagend. Dat was alleen hun vader. Ze waren niet zoveel ouder dan de feestende jongeren aan Wilde Lake, en ze zagen er niet eens zo anders uit. Ze hadden makkelijk kunnen doorgaan voor leden van de zachteblowersgroep van de school, met hun werkschoenen, Levi’s en denim overhemden, maar de Floods hadden niets zachteblowersigs, en ze hadden geen van allen een eindexamenfeest gehad. Alle Floods, zeven in totaal, waren op hun zestiende van school gegaan.

Deze twee, de jongste, stapten uit hun oude brik, keken vol minachting naar de scholieren en richtten hun aandacht toen op Davey, die er altijd makkelijk uit te pikken was: een meter vijftien en een van de donkerste zwarte mannen die ik ooit had gezien. Dat voorjaar nog had hij El Gallo gespeeld in de regionale schoolproductie van *The Fantasticks*. AJ had de rol ook gewild, maar Davey kreeg hem, wat sommige mensen verbaasde, maar niet AJ, die er tegen die tijd wel aan gewend was van Davey te verliezen. Vóór de audities zei hij al dat hij wist dat Davey een betere, originelere keuze was. Davey had iets mysterieus, en zijn omfloerste tenor was zacht, zodat je naar voren leunde, alsof je een geheimpje te horen kreeg.

‘Daar heb je hem,’ zei een van de Floods. Ze scheelden maar een jaar en waren nauwelijks uit elkaar te houden. Tom en Ben. Ik weet

nog dat ik verbaasd was toen ik later hoorde dat het hun echte namen waren, geen afkortingen van Thomas en Benjamin. Toen Tom later dat jaar getuigde op zijn eigen proces, was dat de naam die hij voor de rechtbank opgaf. Tom Flood, gewoon Tom, niet eens een tweede voor-naam. Zij waren de jongste twee van de zeven gebroeders Flood. Misschien hadden hun ouders de fut niet meer om nog namen te verzinnen, niet voor jongens. De benjamin van de familie, het enige meisje, had een veel langere naam gekregen: Juanita Cordelia Flood. Zij had die dag ook haar diploma van Wilde Lake moeten krijgen, maar ze was halverwege het jaar overgestapt naar Centennial High School.

‘Deze is voor Nita,’ zei de ene Flood, en hij stak een mes in Daveys rug. AJ dacht eerst dat Davey een stomp had gekregen. Davey zelf gaf geen kik; hij keek alleen verbaasd en niet-begrijpend, wankelde even en viel toen op de grond. Pas toen, toen een donkere vloeistof zich onder hem verspreidde en zijn licht lavendelblauwe polo bevlekte, werd duidelijk wat er was gebeurd. De Flood die had gestoken – het moest Ben zijn, het was duidelijk Ben, maar op dat moment, in het donker, wist niemand wie wie was, was het bijna niet te bevatten wat er gebeurde – hief het mes weer. Toen stortte AJ zich op hem, zonder zich om zijn eigen veiligheid te bekommeren. De twee rolden worstelend over de grond en toen de oudste jongen – een man eigenlijk, al twintig – wegrende, zette AJ de achtervolging in. Ze verdwenen tussen de donkere bomen langs de rand van het meer.

Door AJ’s vastberaden jacht op de ene Flood kwam Bash ook in actie. Hij rende naar de andere, schreeuwend als een krijger, en gooide hem zonder veel moeite op de grond. Het moest toen al een chaos zijn, met veel geschreeuw en tieners die alle kanten op renden, hoewel de meeste niet wisten wat er eigenlijk was gebeurd. Het feest aan het meer bestond uit een aantal kleine feesten, en de groepen bemoeiden zich niet met elkaar. Er moesten stelletjes zijn weggeglip om ergens ongezien te vrijen. Anderen zouden in auto’s of verborgen hoekjes zitten te roken of drinken. Het is geen groot meer. Wij woonden aan de andere kant, dichtbij genoeg om een boot aan de steiger te hebben liggen, als mijn vader zo iemand was geweest die dingen deed als een

boot hebben. En als mijn ramen open waren geweest, had ik de kreten kunnen horen, en daarna de sirenes, maar het was warm voor juni en we hadden al rumoerige airco's die ondoelmatig ratelden in ons oude huis.

Negentientachtig. Er was een alarmlijn, maar er waren geen mobiele telefoons. Er was geen telefooncel in de buurt, en anders was iedereen toch te overstuur om zich te herinneren waar die stond. Uiteindelijk pakte Noel Ariels autosleutels en reed naar de bioscoop. Hij redeneerde dat die nog open moest zijn, dat iemand daar voor hem zou kunnen bellen. Op die manier droeg hij waarschijnlijk net zoveel bij aan het redden van Daveys leven als AJ, maar vanaf het moment dat AJ uit de bomen opdook, hijgend en onder het bloed, zijn linkerarm ondersteunend met zijn rechter, kreeg hij alle eer.

De volgende dag luidde de kop in de *Beacon-Light*: ZOON HOOFDOFFICIER VAN JUSTITIE REDT LEVEN VRIEND NA BRUTE WRAAKACTIE.

Mijn broer haalde het nieuws dus toch op de avond na zijn diploma-uitreiking.

De Floods verdienden wel punten voor hun geduld: het was bijna zeven maanden geleden dat hun zusje had beweerd dat ze door Davey was verkracht. Ze was snel door de mand gevallen; het was een rancuneus verzinsel, verteld door een meisje dat zich tekortgedaan voelde. Aangezien ze allebei onder de achttien waren, zowel de beschuldiger als de valselijk beschuldigde, had mijn vader geprobeerd discreet te zijn. 'In hun beider belang,' zei hij. Maar de feiten achterhouden voor de kranten was één ding, zorgen dat praatzieke tieners er hun mond over hielden was iets heel anders. Iedereen hoorde al snel dat dat sneue, door acne getekende meisje had geprobeerd Daveys leven te verwoesten. Was AJ die avond ook een doelwit geweest? Tom, die was aangeklaagd wegens medeplichtigheid aan poging tot moord, hield vol van niet. Ben leefde niet lang genoeg om er iets over te zeggen. Toen AJ hem voor de tweede keer liet struikelen, in het bos, drong zijn mes zich in zijn hart. AJ leidde het ambulancepersoneel snikkend naar het lichaam, maar Ben Flood was niet meer te redden.

Na een geding zonder conclusie pleitte Tom schuldig op een minder zware aanklacht en hoefde maar vier jaar te zitten. Wat AJ betreft... ze lieten een onafhankelijke aanklager komen om de onderzoeksjury te leiden, op aandringen van mijn vader, en ze vroegen de hoofdofficier van justitie van een aangrenzend district om de zaak te leiden. Zoals mijn vader al tegen AJ had gezegd, zou de zoon van de hoofdofficier van justitie geen voorkeursbehandeling krijgen. Er werd vastgesteld dat mijn broer uit zelfverdediging had gehandeld, en in september vertrok hij naar Yale, dankbaar voor de anonimiteit die erbij hoorde, helemaal nu er een actrice in zijn klas zat, een actrice die nog geen zes maanden later indirect betrokken zou zijn bij een aanslag op de president. Het was toen gangbaar om niet over traumatische dingen te praten, in de veronderstelling dat standvastig zwijgen tot het snelste herstel zou leiden. We praatten dus nooit over die avond, en ik nam aan dat AJ's vrienden er ook afstand van namen, voor zover ze dat konden. Voor de een was het moeilijker dan voor de ander, maar ik weet niet beter of er werd nooit over gesproken. Niet door mijn vader en AJ, niet door AJ en zijn vrienden, en niemand wilde het er met mij over hebben. Het meeste wat ik over die avond weet, heb ik uit de oude rechtbankdocumenten en persverslagen die ik de afgelopen maanden heb gelezen.

Ik herinner me wel dat AJ soms, op koude ochtenden, over pijn in zijn elleboog klaagde. 'Vorst op de pompoen, Lu,' zei hij dan tegen mij, en zijn knobbelige elleboog leek uit bepaalde hoeken inderdaad wel op een miezerige, verkleurde pompoen. En als je wist waar je op moest letten, kon je zien dat zijn linkerarm minder recht hing dan zijn rechter. Hij ging aan yoga doen, ten dele om de pijn en stramheid te bestrijden, maar de meeste mensen merkten er niets van en op den duur vergat ik het ook. Maar het was er, als je wist waar je op moest letten. De arm van mijn broer was krom.

5 januari 2015

‘Even goede vrienden?’ vraagt Luisa Brant.

‘Welja,’ zegt Fred Hollister. Altijd Fred, zeg maar Fred, behalve op het naamplaatje dat hij dit weekend moet hebben meegenomen, waarop hij werd geïdentificeerd als Frederick C. Hollister III.

Lu neemt aan dat haar vroegere baas liegt, maar beschouwt het als een punt in zijn voordeel. Leugens kunnen verzachten, en uit deze spreekt meer karakter dan Fred in het najaar heeft laten zien, toen hij de onverbloemde waarheid sprak, zoals hij zelf dacht. Fred bedoelt dat hij hóópt dat ze op den duur weer goede vrienden zullen worden, dat hij haar ooit zal kunnen vergeven dat ze zijn baan heeft ingepikt. Waarom zou hij anders langskomen? Als hij echt boos was, zou hij zijn gezicht niet laten zien. De politiek in Maryland staat bol van de verhalen over afgezette hoofdofficieren van justitie die computerbestanden wisten of de overgebleven officieren overhaalden de nieuwe baas te ondermijnen. Fred heeft zich voorbeeldig gedragen sinds de verkiezingen.

‘We gaan met de familie bij The Iron Bridge eten,’ zegt Lu. ‘Mocht je zin hebben om iets met ons te komen drinken.’

‘De familie?’

‘Pap, mijn kinderen. AJ is de stad weer uit.’

Hij doet alsof hij over het aanbod nadenkt.

‘Het zou leuk zijn,’ dringt Lu aan.

‘Het zou er goed uitzien,’ zegt Fred.

‘Ook dat, ja.’

Freds glimlach is oprecht, zij het een tikje weemoedig. ‘We heffen het glas nog wel. Binnenkort, Lu.’

‘Pap zou het enig vinden om je te zien. Hij heeft je heel hoog zitten.’
Zelfs na al die gemene dingen die je over zijn dochter hebt geïnsinueerd.

‘En ik wil hem ook graag zien. Alleen... vanavond niet. Ik ben blij voor jou, maar ik behoud me het recht voor iets minder blij voor mezelf te zijn.’

‘Jezus, Fred, je moet omkomen in de aanbiedingen. Ik weet dat minstens twee firma’s al sinds november proberen je binnen te halen en er zullen ook wel een paar grote lobbyisten in Annapolis op je azen.’

‘Ik ben niet bang dat ik geen werk zal vinden,’ zegt Fred, ‘maar ik wil nu eerst even vrij nemen. Wat tijd met mijn gezin doorbrengen.’

Ze beseft niet meteen dat hij bewust met dat oude cliché schermt, bij wijze van grap, dus misschien lacht ze iets te hard wanneer het tot haar doordringt. Fred is in wezen een fatsoenlijk mens en een oude vriend. Lu heeft hem leren kennen bij het OM in Baltimore City, en ze was echt blij voor hem toen hij hierheen verhuisde en de sprong naar de top maakte. Vijf jaar geleden, op het diepste punt van haar leven, heeft hij haar overgehaald voor hem in Howard County te komen werken, met de belofte van de flexibiliteit die ze nodig had, een zeldzaamheid in het leven van een aanklager. Fred was ook een goede hoofdofficier van justitie, gewetensvol en gedreven, en een uitstekende baas. Maar in zijn tweede ambtstermijn gebeurde er iets. Hij ging steeds minder rechtszaken doen. Hij verprutste een zaak tegen een serieverkrachter, werd schichtig, weigerde iets anders aan te nemen dan inkoppertjes. Hij was de baas, niemand had hem de grote zaken misgund, maar zijn hardnekkige weigering meer dan het absolute minimum te doen voor de rechtbank – dat had Lu principieel tegengestaan, ook al had het haar de kans gegeven te floreren op professioneel gebied. Fred raakte zijn animo voor de rechtszaal kwijt. Als hij een van zijn eigen mensen was geweest, had hij zichzelf lang geleden al ontslagen.